

SZÉKESFEJÉRVÁR.

TÁRSADALMI HETILAP.

A fejérmegyei gazdasági-egylet, iskolatanács és a fejérmegyei tanítók egyletének közlönye.

Megjelen minden vasárnap.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	4 ft.
Fél évre	2 ft.
Negyed évre	1 ft.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden három hasábos petitsor:
Megrendelőinktől 6 — nem megrendelőinktől 8 kr-ért igittattik be.

1871. augusztus 6-án.

6. szám.

II. félévi folyam.

A lap szellemi részét illető közlemények „Székesfejérvár” szerkesztőségéhez, — belváros, szt. István-utca 176. — küldendők.

A lap ára, hirdetmények és a hirdetményekért díjak a „kiadó-hivatal” Klökner Péter könyvkereskedésében vétetnek fel.

Nyilttérbeni közlemények után három hasábos petitsorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

Méhtenyésztés.

„My coat is quite homely and plain, as you see
Yet nobody ever is angry with me,
Because I'm a useful, yet innocent bee.”

Anon.

A méhtenyésztés oly régi, hogy annak eredete elvész a hajdani mesekorszakban. Az őskor költőjének Homernak énekei, úgy az egyiptomi képes írás bizonyítják, hogy az régóta ismeretes. Erre utalnak még a Szemita és Aritai régi okmányok, úgy a Védák törvénykönyve. Azonban ha a méh őshazáját és tenyésztésének kezdetét határozottan ki nem mutathatjuk is, annyi bizonyos, hogy a méhészet nemcsak a külföldön — különösen Némethonban — volt ismeretes, miről a százok burgundok s a középkor törvénykönyvei tesznek bizonyosságot, hanem nálunk Magyarországon is igen el volt az előtt terjedve.

A méhészet megérdemli, hogy azt közelebbi figyelemre méltassuk. A méh ugyan is míg egyrészt a természet nagy háztartásában azon fontos szerepre van hivatva, hogy a növények lételet, mint a termékenyítés közvetítője biztosítsa, úgy másrészt méz és viasz gyűjtési ösztöne által is felette hasznos az emberiségre, különösen pedig a gazdára nézve jövedelmező, mivel az csekély fáradsága s költség után jó pénzen eladható viasz s méznek juthat birtokába. A méz minden időben becsült czikk volt a háztartás-gyógyászat- és különféle iparágaknál. Hasonlóképp a viasz a művelődés történetében, gyógyszerészetben, képlő művészetben, festészetben fontos szerepet játszik. Sőt még a méh-méret is használják gyógyszerül a liasonszenvészek. E mellett a méhészet a mezei gazdaság költségzete, s a kertészkedéssel igen is megfér.

Azonban mindezen előnyök dacára kevesen foglalkoznak méhtenyésztéssel, azt állítván sokan, hogy nem biztosít jövedelmet. Igen is — mellőzve egyéb érdekeket — a méhtenyésztés után nem várhatunk anyagi hasznot, ha azt, minden — különösen a méhek élettanának előismerete s értelmes bánásmód nélkül gyakoroljuk.

Találkozunk, kik egyedül járatlan szolgáljukat bízzák meg ez üzletág kezelésével. A cseléd többnyire a rajok szaporodásának örömdvén, ritkán vagy későn okul; a silány és rosz teletetés a gyenge rajokat tönkretesz, úgy, hogy a méhészetet ismét előről kell kezdeni. A gazda pedig a nélkül, hogy a baj okát közelebbről s alaposan firkészné, megnyugzik abban, hogy a méhekhez nincsen szerencséje. A felügyelet s vezetés elkerülhetlen lévén, a méhészetet is csak az üzheti kellő haszonnal, ki szakértelem mellett méheket folytonos szemügyvel kíséri.

Bár mostoha körülmények is jöhetnek közbe, minők a többek közt: kedvezőtlen időjárás, a táj virányának fogyatkozása stb., — a gondos méhészt feladata a káros hatások következményit lehetőleg kevesíteni, vagy hol lehet megsemmíteni, mi csak alapos ismeret s gondos kezelés által lehetséges.

A kereszténység behozatala által a viasztermények nagyban fogyasztatván, a méhészet is emelkedett, mely körülmény a középkorban állott be legnagyobb mérvben. Azonban a középszázad végeztével egyházi, politikai s egyéb események, különösen pedig a nádcukor behozatala nagy visszahatást okoztak a méhészetre s annak nemzetgazdasági jelentőségét nem kis mértékben csökkentették; minék következtében az hanyatlásnak indult, úgy, hogy napjainkban sincs a gazdaság körében azon polczon, melyre hivatva van.

Tekintve a multakat, fájdalommal kell elmaradásunkat felemlíteni! Mily kiterjedésben foglalkozhattak akkor a méhészetrel, midőn a czukrot a méz pótolta? A palutákat s egyéb lakókat viaszfény világitotta?

Sajnosan kell továbbá érinteni, hogy Magyarországon területén, hol a méhészet dúsan kamatozhatna, a legutóbbi statisztikai kimutatás szerint mintegy 365,711 méhkaszt találunk, úgy, hogy ha ezek mindegyikéből

évenként 20 font méz szedetnék is ki, minden egyes főre csak 21 lat jutna esztendői fogyasztásra; — ugyan annyi esik a sokkal északabb fekvésű Csehországban is, míg Gácsországban 32 latnál is több jut minden lakosra. Ha pedig a nálunk talált 68 kas mézet osztanánk fel városunk 22,683 lakói közt, alig esnék egyre 2 lat 365 napra. Ha tehát az említett mennyiségnél többet fogyasztunk vagy használunk el, azért is idegen helyre vándorol pénzünk.

Ne engedjük magunkat a külföld által felülmúlni és megelőzni. A mi ott mostohább körülmények s zordonabb éghajlat alatt kivihető, kétszerte inkább lehetséges nálunk, mivel magyar hazánkban nincs oly vidék, melyben okszerű kezelés mellett a méhészetrel haszonnal ne lehetne foglalkozni, — mire különösen Fejérmegyenek dú viránya eléggé kínálkozik.

Ha népiskolákban a méhészet elméletét a gyakorlattal párosulva okszerűen tanítanák, úgy, hogy az érintett üzletág jövedelmező kezelése a nép alsó mint felső rétegében ismertté válna, többen foglalkoznának a méhészetrel, belátván, hogy míg egyrészt a vele való foglalkozás kellemes s gyönyört hozó, úgy másrészt anyagi hasznot is ígér.

Különben a méhészt lendítésére ügybarátok, jártas méhészt-gazdák sokat tehetnének, különösen ez utóbbiak azáltal, ha tapasztalataikat időnként előszóval, vagy sajtó útján közlenék. Ez utóbbira nézve úgy hisszük e lapok tisztelt szerkesztője szives lesz tért nyújtani, mivel e tárgyban teendő kölcsönös eszmecsere által gazdaságunk oddig parlagon heverő ága fejlesztetnének.

A méhészet körül kiváló érdemeket szereztek maguknak s a természethű elmélete mellé észszerű gyakorlatot is állítottak fel: Schirach, Eyrich, Christ, Berlepsch, Huber, Kleine, Gerstäcker, Kirsten, Schmid s többen Németsországban; — Procopovitsch Oroszországban; — Langstroth Amerikában. Magyarországon is találunk jó méhészeket, kiket a hírnek szárnya még fel nem kapott — kik csendes magányban működnek minden feltűnés nélkül. Méhészt könyvekkel gazdagították irodalmunkat a többek közt Sáhgy és Farkas Mihály.

Meg kell még különösen említenünk Dzierzont a méhészet legnagyobb mesterét, ki azáltal, hogy a méhet mintegy háziállattá szelidítette, tenyésztési módja által új korszakot alkotott. Az ő eljárása biztos jövedelmet ígér s tanúságot tesz a többek közt arról, hogy a méhtenyésztés oly aranybánya, melyet végkép kiaknázni nem lehet s szintoly jutalmazó, mint bármily gazdasági üzlet, mihelyt rá elegendő erőt s szakértelem fordítunk!

Falvay István.

Megyei.

Feltűnhetett már, különösen vidéki olvasóink előtt, hogy megyei közéletünk körül közleményeink igen gyérek, s azok is rövidre szabták, — menségül szolgáljon, hogy körülbelül úgy vagyunk vele mint a vihar előtti szélcsenddel.

Jelenlegi helyzetünk sem egyéb szélcsendnél, mely a meggyerekezés előestéjén a választási mozgalmak vihára előtt beállott.

A hajó kormányosai és munkása. ilyenkor előre készülnék a kiállandó küzdelemre.

Megyei tisztviselőink is szorgalmasan dolgoznak, ugyszólván naponként üléseznek, hogy a bekövetkezendő válság hátulját ne találjon, — itt ott a megyében találgatják már a candidatusokat, a hir szárnyainak ismét szaporodik dolga, s a vidéki társaságokban nem egy poharat ürítenek a jelöltek egézségére.

A mennyiben pedig vidéki egyleteink működését is megyei közéletünk dolognak hisszük lenni, örömmel adunk helyt e rovat alatt a lovasberényi segély egylet igazgatóságára következő megkeresvényének, még pedig

azon megjegyzéssel, hogy minden vidéki egylet hasonló közleményét a legszivesebben vesszük:

T. szerkesztőség! A lovasberényi segély-egylet mult évi forgalmi kimutatását van szerencsénk azon tiszteletteljes kéréssel mellékelni, miszerint azt becses lapjába felvenni sziveskedjék.

Kitűnő tisztelettel maradván Lovasberényben 1871. július 26-án. — A lovasberényi segély-egylet igazgatósága: Heiszler Győző, igazgató. Krenn Lajos, h. titkár.

A lovasberényi segély-egylet az 1870-ik évről. Üzlet kimutatása: Bevétel: Előleges költségekből 195 ft. 20 kr., Heti betétekből 5208 ft., Késedelmi illetekekből 68 ft. 27 kr., Tőke törlesztésekből 2730 ft. 25/10 kr., Kamatokból 247 ft. 34 kr., Kezelési díjakból 141 ft. 88/10 kr. Összesen: 8590 ft. 72 kr. Kiadás: Betéti tőke visszafizetésre 14 ft., Kamatokra 8 ft. 60 kr., Kötelezőkre kölcsön 8123 ft. 36/10 kr., Évi fizetése a szolgának 55 ft., Irodaszerek és nyomtatványok 180 ft. 75 kr., Kezelés és felszerelésre 111 ft. 8 kr., Készpénz pénztári egyenleg 97 ft. 92/10 kr. Összesen: 8590 ft. 72 kr.

Mérlege: Tartozik: Pénztári egyenleg készpénz 97 ft. 92/10 kr., Kötelezőkben 5393 ft. 34 kr., Fel-szerelés és butorzat értéke a 10% árulási levonászat 47 ft. 97 kr., Nyomatványok értéke az elhasználati 20% levonászat 144 ft. 93 kr. Összesen: 5684 ft. 16/10 kr. Követel: 1870. évre heti betét tőkében 4860 ft. 10 kr., Ezen tőke után kamatok 106 ft. 38/10 kr., Előre befizetett tőkék 310 ft., Ezutáni járulékat kamat 2 ft. 21/10 kr. Az egylet tiszta vagyona és pedig: Butorokban 47 ft. 97 kr., Nyomatványokban 144 ft. 93 kr., Tőkében 212 ft. 56/10 kr.: 405 ft. 46/10 kr. Összesen: 5684 ft. 16/10 kr.

Városi.

Folyó hó 1-én fogadta ujonan kinevezett városi főispánunk ö mltsága Zuber József ur a városi tisztikar és képviselő testület küldöttségét, mely alkalommal Pribék Antal polgármester ur üdvözlő főispán urat, kimelven beszédében eddigi munkásságát és erélyét, a köztügy iránti előszeretét, melyben biztos zálogát látja a büles és tapintatelljes kormányzatnak, melylyel városunk felvirágzásának örvendezni fog, mire főispán ur felelvén, kijelenté, hogy átérti hivatásának fontosságát, és azon nehézségeket, melyekkel meg kellend küzdeni; és bizik benne, hogy terhes feladatának a hatóság és polgárság közreműködő támogatás mellett sikerülend megfelelni.

Mi oly szerencsések voltunk főispán urtól értesülni, hogy állását legközelebb mind helyben, mind Pécselt elfoglalandja, s a mint az utasítás megérkezend a köztörvényhatóság szervezetét haladék nélkül keresztül is viend.

Sokkal ismertebb ö mltsága erélyes tevékenysége, minthogy azt felemlíteni szükséges volna, ennek elvitáztatlan bizonyítéka a közszeretet, melybe részestül, s azt hisszük nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy kineveztetését osztatlan örömmel fogadták. Mi tiszta szívből kívánunk sok szerencsét az új pályán.

Polgármester urunk legutóbbi Budán léte alkal-mával találkozáván gr. Széchenyi Ödön urral a pesti tüzoltó egylet elnökevel szóba jött a sz-fejérvári tüzoltó-egylet, mely alkalommal polgármester ur kijelenti, hogy tüzoltó-egylete ugyan még nincs a városnak; de vannak igen jeles tüzoltói, s ohajtandó volna ezek rendszeres szervezése. Gróf ur az ügyet felkarolván megígérni sziveskedett, hogy e czélből legközelebb városunkat látogatásával megisztili, mely ígretét m. hó 31-én be is váltotta, megjelenvén itt, s ujabban ígretet tön; miszerint egy tüzoltó-egylet alakítása iránt írásbeli tervet fog adni, s bármikor szükséges leend ez ügyben személyesen jelenend meg.

Fogadj a nemesszívű kezdeményező ügyünk iránt tanúsított részvételért, és fáradozásaiért a mi és polgártársaink hálás köszönését.

Gazdasági.

A régi időről reánk maradt közmondást idézem, nem mintha ezáltal meg akarnék tagadni egy újabb tapasztalatokon alapulható tant, mert hiszen az emberi elme, legyen az bár minden irányban a legszeleesebb igényekkel felruházva, még is mindég elég korlátolt marad arra nézve, hogy tanulmányban újabb térre jutva, ismeret köre szűknek ne mutatkozzék; mert *non tantum historia, sed et experientia magistra vitae est*, s miután a hatalmunkban nem levő elemek jótékony, vagy romboló működése, az embernek minden megfeszített buzgalomát, s mindent áthatni akaró tudományát, számtalanszor kijátsza, szükséges az emberre, hogy legalább helyes és okadatolt alkalmazással bírjon, mely ott, hol nem mathematicai adatokon alapszik működésünk, sokszor többet ér a hiu erőlködésnél, mely közönségesen cserben hagy.

Elértük az aratási időnyt, hogy gyümölcsét szedjük egy év fáradalmainak, most midőn a gazda világosan láthatja munkájának eredményét vissza tekint és észlel, fájdalom azonban észlelése bár minő kitűnő leend, a jövőre nézve mathematicai zsinormértékül szolgálhatni nem fog.

Daczára azonban ennek a kutató elme nem állapodik meg s kell is, hogy buvárkodjék, mert bár a természet működésével szemben korlátoltságunk igen gyakran leplezetlenül tűnik ki — amde azért fatalisták sem lehetünk.

Az elmúlt őszi vetés a lehető legjobb körülmények között eszközöltetett, telünk kívánatra sem lehetett kielégítőbb, a vetéseknek hó takarójuk bőven volt, a tél kiengedése a legrendesebb — a gyakori kora tavaszi száraz fagyoktól megkíméltetünk, martius eleje 16-ig a leggyönyörűbbnek mutatkozik; az egész természet dúsán kezdett tenyészni.

Martius 17. 18-án erősen havazott, 19-től 20-ig a hó elenyészett, s ezután egész április és májusban leszámítva egypár lanyhább napot hűs, sőt hideg időjárás uralgott — ezen kellemetlen és aggasztó uralmat május 23. és 24. ködös és hideg csepergő eső fedezte be.

Május 25-én egyszerre forró meleg lett, mely fokozódva 27-én annyira növekedett, hogy ez nap délutánján a buzavetések levelei vörösödni kezdtek.

Ezen kór annyira fejlődött, hogy május 30-31-én az általános rozsda constatálva lett, a megdöbbenés az egész gazda közönségre nézve iszonyu volt, annál inkább, mivel a megelőző hidegek miatt a buza, még kalászat sem lükte ki — s alapos volt a félelem, hogy azt, a nagy mértékben levő rozsda miatt nem is teheti.

Junius 1-én és 2-án, 2 napig jótékony meleg eső következék be, a buzakalász szépen kinyulhatott — s ezzel a gazda reménye is ujra felébredt.

A juniusi időjárás rendetlensége tűnt ki — a midőn hideg erős napok — forrókkal váltakoztak.

A buzakalászok elvirágozván, midőn a szem fejlődésnek indult, a kalászk vizsgálatánál látható volt, hogy a szemek vörös porral voltak mintegy behintve, amde ezért látsszólag a buza szeme nem szenvedett, sőt növekedett — ki azonban a buzaszemet bővebben észlelé, tapasztalá, hogy míg kivételkép a rozsa portól el nem lepott buzaszemből tej nedvesség — a rozsa poros buzából vizet lehetett kinyomni, minek természetes következménye, hogy a Péter és Pál napja körül bekövetkezett forrósággal — a szemekből a tartalmatlan viz kiaszott minél fogva ez évben aszott buzát nyertünk az országnak kimondhatlan csapására.

Ez száraz elbeszélése a ténynek, miből igénytelen-ségem következő tanulságot von le, annélkül azonban, hogy reá a családkozhatlanság jellegét akarnám igényelni.

Martius közepéig a tavasz legkedvezőbb kinyitáival a vetemények dúsán indultak tenyésznek, martius közepén hóesés által az erősebb fejlődésnek induló buza vetések meghültek (az organicus élet miért ne volna ennek kitéve) meghülés következtében a növényzet gyengébb lett arra nézve, hogy az időjárás későbbi viszontagságaival daczoljon — példa reá, hogy a május 24-iki ködös eső után lett forró napok megtették szomorú hatásukat.

Hogy martiusban a buzavetések betegek lettek, nem fogja kétségbevonni az, ki figyelemmel kísérte a buza tábláknak sárgába játszó színét. Sok helyütt kivált a laposabb helyeken, kopolyákban egészen sárgás foltokat, a beteg növényzet csak tengődik, s a többnyire kívánatos május kellő hidegével sem tudván daczolni, junius elején sem hajtá kalászat — mi más években már május 24-25 körül bájolon szokja gyönyörködtetni a gazdát — s így elkésve, junius végének forrósága annál inkább előidézhette az aszottságot — szóval egy beteg és tengődő életnek satnya gyümölcsét arathattuk.

A természet rejtekébe behatni gyarló embernek alig lehet, s így nem tudhatjuk, hogy az áprilisi és májusi hideg, nem volt-e szükséges az idén uralgott rovarok és mindenféle férgek pusztításához, — ha meggondoljuk, hogy a buzatarlok tele voltak kukacokkal, melyek az őszen a netán mellékerült buzavetések megtámadták, ha nem feledjük a drótkukacokat, melyek a zab vetések kezdék pusztítani, a kukoricákat néhol tönkre tenni, azon következtetésre kell jutnunk, hogy a májusi hideg sok tekintetben hasznosabb mint gondolnók — csak fagypontra ne szálljon.

Az érdekelt gazdák bizonyosan emlékeznek az 1861-ik évi május hidegeire — s akkor dús termés — igaz, hogy az üszögöt is akkor ismertük meg — midazáltal inkább óhajtók az 1861-iki üszögös bár de bőtermést — mint az 1871-iki rozsda eredményét.

Turi Antal.

Levelezések.

Gárdony, augusztus 1.

T. szerkesztő ur! A "Székesfejérvár" jul. 30-iki számában "Megyei" czim alatt Hattyúffy Dezső ur által a fejérmegyei főispánok névjegyzéke 1108—1440-ig közölve volt; — Ugy hiszem, nem leend a t. olvasók előtt érdektelen, ha én is egy — Hattyúffy ur által mellőzött, — fő- vagy vár-ispánt megemlítek, t. i. Szónokot 1046 körül. Ezen Szónok (Zonug*) vagy Zonuk) Gellért csanádi, Besztrid, Buld és Beneta püspökökkel Székesfejérvárról Pestre ment Endre és Levente elé, de Buda mellett kövekkel támadták meg az ősi vallást követő magyarok Vata és Korogi vezérek alatt, Gellért, Besztrid és Buld halált szenvedett, Beneta és Szónok megszabadulván, Endre által megmentettek.

Epen Gellértről lévén a szó, megemlíthetjük, hogy ő ezen utjában Gyód faluban megjövendölle társainak, hogy másnap halált fognak szenvedni s ugyanezen faluban a szent Szabina asszonyról nevezett templomban misét tartának.

Ezen Gyód falu ott fektűd, a hol ma Kápolnás-Nyék, s e templom helyén ma a régi temetőn, közel ahhoz, a hol az ország s a gárdonyi ut egyesül, egy rozszant ház áll. Ugy hiszem: Heltay Gáspár jegyezte föl, hogy azon templomban hallgatott misét Mátyás király és neje Beatrix is, midőn Fejérvárra utaztak**).

Nagy.

Csoór, augusztus 2.

Több oldalról vett felhívás folytán, mely szerint kívánatosnak tartott, hogy a t. közönség a „fejérvári nőegylet működéséről a „Székesfejérvár“ hasábjain értesüljön, — kész örömet megfélelek ezennel; — nem csak azért, mert mint egyleti titkár arra kötelességszerűleg hivatva érzem magamat, hanem azért is, mert hiszem, hogy vannak sokan, kik ha az egylet magáról a nyilvánosság közlönye után életelt ad, hisz örömmel fognak annak tagjaiul beállani, nem akaráván az emberszeretet és jótékonyaság cselekedeteiben hátramaradni Fejérmegye — és városának többi már jelenleg az egyletben működő leányai mögött.

Az egylet jelenlegi tagjainak száma: 207. — A folyó ügyeket, pénzkiosztásokat, s erre vonatkozó utasításokat egy 24 tagból álló választmány készíti és intézi el; azonfelül feladatult tüzte ki az egylet árva gyermekeket iskoláztatni, ruha- és tanszerekkel ellátni, kereset nélküli szegényeknek foglalkozást szerezni, betegeket gyógyítani szóval minden néven nevezendő szűkölködőket gyámolítani és segíteni.

A múlt félévben az alapítókére 140 frt. adományoztatott; tagdíjakból befolyt: 535 frt.; gyűjtőüveken begyűlt 49 frt.; a farsangban tartott tánczvizgalmot tiszta jövedelme 689 frt. volt. Házi szegények közt kiosztatott 1144 frt.

*) Talán jobban Zönög, nem Szónok.

Szark.

** Az okmányokat óhajtánánk látni; mert ezek Fejérmegye monographiájának megírásánál fontosak lehetnek.

Szark.

TÁRCZA.

Fény arnyai, — modern multság. — Belvárosi legelő, és a szükséges befejezés után is még valami.

A fény arnyait ellesve, azt hiven visszatükrözni, a festészet legnagyobb szerű titka, s kik oly szerencsések voltak e titoknak egyes részleteit elsajátítani, ott állanak a művészek Pantheonában, Ráphael, Michel Angeló, Rubens, Van Dick, szóval az ecsetkezelők több nagymesterei között; vázolván az életet lehető leghívebben. En azonban a nevezetteknek sem magasos eszméikkel, sem világhírű ecsetökkel nem bírván egyszerű aczéltoll létemre az életképet nem domboríthatom annyira ki, sőt nem is körvonalozhatom úgy mint ők. En a mindennapi, vagy ha jobban tessék társadalmi fényes életünknek csak halvány képét vagyok képes lekarcolni.

Karcolataimnak egyik fő, és lényeges hibája az, hogy nem hizeleg. Olyan mint a photographia, még a ruháról lefeszlett pongyolán lelőgő zsinórt, vagy a hiányzó gomb sebhelyét is visszatükrözi.

Ezt nem azért bocsátám előre, mintha a szép szemek varázshatalma alatt állanék, s lefényképezendő, vagy jobban mondva lekarcolandó személyeim, dolgaim és tárgyaimek előtt, akár tollam élessége, akár tentám sötét színe a maga jóvoltából valamit veszíteni kénytelenítetnének.

Oh nem! az aczéltollnak feladata mindazon ferdeségeket, melyekkel találkozok, határozottan megróni; — mert csak ez vezet bennünket oda, hogy „ember-társaink között — emberek lehessünk.

És ha egyszer erre képesítve érezzük magunkat, ha az emberben az embert megismerjük, ha társas életünkben annyira visszők, hogy nagyobb társulás alkalmával, (mint a lövöldei Annabál volt) nem a fényűzés hévmérője, s nem a családi coteriák mérlege, vagy valljuk meg kisvárosi gyöngeségünket, a százasok, vagy ezresek száma szerint itéljük meg egymást; — ugyhiszem, hogy ott fogunk állani, a hol a társulás alapeszméje „tisztelni mindenkinek személyes nézetét, s viszont tiszteltben tartatni a magáét,“ a válaszfalakat ledönti, s a hol a józan gondolkozásmódu egyén vidulást nyer, s összzejövelei alkalmával egész lélekkel mulatni is tud.

Mindez azonban jámbor óhajtás marad mindadig, míg a fényűzés, míg a hiuság rabjai vagyunk.

Szomorú képe a modern multságoknak; az igaz; de már ki tehet arról, hogy hőlgyeink szeretnek némelykor nem csak férjeik, vagy imádóikkal, hanem a társadalommal is daczolni.

Vagy nem dacz az, ha multság és tánczra készülnök, hetekig a legnagyobb figyelemmel rakunk fodrot fodor mellé, tüzzük a csipkét és csokrokat megillető helyeikre? Egy rendetlenül álló hajszál miatt harcra kelünk a fodrásznővel, egy ráncz miatt a szobalánnyal, — s mindezt miért? — Hogy a multság színhelyén ajkbigyesztve lenézzük környezetünket, s hogy a legelső szerencsétlen fiatal embernek, ki tánczra vállalkozni elég vakmerő, s ki az uszály-labyrinthusba, e boszantó valamire rálépett, — elmond hassuk az „ügyetlen“ czimet.

Elhithetik nagysáim, e túlzott fesz nem azon mód, mely a kedélyes multságokat megtermi, s ez öltöny mindentüvé való, csak tánczterembe tánczosnának nem.

Ha összehasonlítunk csak úgy éjfél táján is egy uszályos tánczosnót egy rövid öltönyössel, látjuk, amaz úgy néz ki mint a tépett zászló harc után, melynek ideiglenes kijavítása egy gombo-tűgyárt vesz igénybe, míg emez képes volna akkor is teljes díszében egy új körbe lépni.

Azokat az említettem gombostűket pedig közöcélra

kellene érvényesíteni, a mennyiben azokból igen alkalmas borostát lehetne készíteni, melylyel a „belvárosi legelőrészek“ meggyöpösítetté tethetnének.

Vagy önök nem is ismerik városi szépítészetünk e kiváló szépségű zöld oázait az utca pusztaságának? — Nem-e? — No lám, ugy jöjjenek egyszer velem a megyeház és papnövelde előtti kövezetre, ott megláthatják minő dúsán tenyészik az Isten áldásából a gaz, majdan rókák és nyulak tanyája, s képzeletben már látom is édesszáju vadász barátomat, mint elégti ki nemes szenvedélyét e most alakuló vadászterületen.

Hát még mellékutczáink házai előtt minő bozotok teremnek? Mintha bizony a házigazdák- vagy gazdaszonyoknak a házbér felvételén kívül még a ház tisztán tartására gondolni is szükséges volna?

Társasági teendőim közé tartozik ugyan, hogy társas életünk mozzanatait figyelemmel kísérve azok eredményei felett egy kissé csevegjek; azonban, e héten a velem született nagyuri jog és hatalomnál fogva kivélt vagyok kénytelen tenni, a mennyiben helyesnek hittem aczéltollaságomat Tolnamegye bortermő bérceinél — Garai által megénekelt bikavér forrásánál bemutatni.

E kőza természet ugy látszik megrögzött bennem, mert mig gondolatban a lövöldei tánczterem talaján kerestem az angyal arcok legszebbikét, addig távol onnet szép holdvilág mellett az angyalok legjobbjának mosolyát lestem el.

Innét ered, hogy karcolataim, zavart kedélyállapotomnak keveréke lévén, csak a betűszédő követke-lésének pressiója miatt került ilyen féstületlen állapotban az olvasó elé, mint magam a szerdai mükedvelői előadásra, melyben bozontos lelketem új csapás érte, kiméletlenül összetéptvén az egy éles nyelv hallgata-gasága által.

Van is ebben a hallgatagságban valami borzasztó, mely a lehető legkellemesebb dologgá válik, ha az a hitelezők részéről gyakoroltatik; — hanem ezek nem ismerik a szép erényeket, vagy legalább azokat nem gyakorolják oly buzgón mint én az én édes büneimet.

H i r d e t é s e k.

Valódi finom olasz gép-olajt, Belga patent kocsikenőcsőt, finom olasz gép-, és göppel-kenőcsőt.

Valódi vízmentes

kazal-, cséplő-gép, locomobile és kocsiterítőket.

Legjobb szövetű zsákokat, decimál mérlegeket, tüzi és kerti fecskendőket a n. é. gazdasági közönség becses figyelmébe ajánlom, és megrendeléseket kérek czímezni

Ehrlich J.

gazdasági cikkek ügynöki irodája.
Bécs, II. Praterstrasse 26.

Hirdetmény.

A szállóhegyi kápolna tetőzetének újbóli megcsináltatása végett folyó aug. hó 16. vagy esetleg 22-én d. e. 10 órakor a városháza nagyszobájában árlejtés fog tartatni.

Melyhez a vállalkozni kívánók 120 frt. bántópenzzel ellátva megjelenni kéretnek azzal: hogy a tervrajz és költségvetést a feltételekkel együtt a mérnöki hivatalban megtekinthetik.

Sz.-Fejérvárott, augusztus 1-én 1871.

Turják János.

Árverési hirdetmény.

Alólírt gyámi bíróság részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Fejérmegye Sárbo-gárd mezővárosában néhai Horváth István hagyatékához tartozó 1870. évi termésbeli körülbelül 140 mérő tiszta buza, 50 mérő rozs és 50 mérő árpa 1871. évi aug. hó 27-én d. e. 9 órakor a városházán legtöbbet ígérőknek azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverés útján el fog adatni.

Kelt Sárbo-gárdon, július 23-án 1871.

Tóth Antal,
árvtörvényszéki ülnök.

7.
2597. cs.

Árverési hirdetmény.

Mely szerint szab. kir. Sz.-Fejérvár város csődtörvényszéke részéről ezennel közhírré tétetik: hogy vagyonbukott Gillming Teréz sz.-fejérvári papirkereskedő összes ingóságai, ugyanint szobabútorai, konyhaszerei, és bolti áru cikkei f. é. aug. hó 14. és következő napjain Sz.-Fejérvárott vagyonbukottnak a Nádor-utcában lévő 68. sz. a. lakásán és bolti helyiségében azonnali készpénz fizetés mellett nyilvános árverés útján eladatni fognak.

Kelt Sz.-Fejérvárott a városi csődtörvényszéknek 1871-ik évi július 28-án tartott üléséből.

Klökner Péter könyvkereske-

désében egy gyakornok, ki az alsó gymnasium avagy a 3-ik reál iskolát sikeresen végezte — előnyös feltételek mellett felvétetik.

Alulírottak tisztelettel értesítjük a t. ez. közönséget, hogy 18 év óta fenálló divat-, rövid- és nórinbergi-árak raktárunkhoz egy főraktárt

valódi varró-
amerikai gépekből,

Wheeler & Wilson, ifj. Elias Howe, Aetna, Anger és Singer

urak kitűnő gyáraiból esatoltunk, mely szakmának pontos kezeléséhez Kiche L. gépész urat volt szerencsénk megnyerhetni, kinek vezetése alatt, saját házukban egy varrógép javító műhely is áll.

A gépek eladása 5 évi jótállással és részletfizetés mellett is történhetik.
A n. érd. közönség szives pártfogását kérve — maradtunk illő tisztelettel.

Schlesinger L. és társa.

Elvállal levélpapírokat dombor v. színes nyomásra, — legolcsóbb árak mellett. Készül névjegyeket 100 dbot 70—80 kr. 1 frt. Védők megrendelések azonnal eszközöltetnek.	100 db. levélpapír Sadrét, 100 db. borítékkal tokban 80 kr., 1 frt., 1 frt. 20 kr.	Klökner Péter könyv-, mű-, zenemű- és papirkereskedése Székesfejérvárott.
	100 db. finomabb levélpapír 100 borítékkal díszes dobozban 1 frt. 50 kr., 1 frt. 80 kr., 2 frt., 2 frt. 40 kr.	
	Különféle válogatott díszlevélpapírok borítékokkal (papeterie) elegans tokban 30—40—50—80—90 kr. 1 frt.	
	Spanyolviasz, 50, 65, 80 kr., 1—2 frt. 50 kr. fontja.	
	Angol vastag levélpapírok nagy és kis alakban.	
Mindennemű írópapírok, tollak, írónok stb. a legutányosb árak mellett.		

Legnagyobb raktár épület- és bútorvasalás, szerszámból, valamint drótszegekkel stb.

WANKE J. S.

asztalos és lakatos műszerszámok raktára

PESTEN,

beledáros, kigyó-utca Nro 1, Teleky-palota, a kigyó gyógyszerházzal átellenben.

Ajánlok nagy készletben lévő vesztfálai súly-reszelőket, valamint asztalosok, kádárok, bognárok, ácsok, esztergályosok, lakatosok, kovácsok, szintegy gép- és szeszgyáraknak, serfőződek- és vasuti műhelyeknek való műszereket, különösen szabadalmazott facsavar-alkatot és anyacsavarokat. Mindennemű kitűnő vonó-, hasító- és körfűrészek, angol reszelők, furórecsegők, srófvágóeszközök, kocs- és gözmozdony emelőcsigák, amerikai szénlapátok, ülővasak, csavarfogók. Választékos raktár angol differenciális emelőcsigákban lánczokkal 25 mázsától egész 100 mázsa teher képeséig, továbbá egyszerű emelőcsigák épületekhez, vízmérték és mérnöki tojások, szalagmértékek bécsi méter- és angol mértékekkel, nagyválasztéku puxfa- és halcsont-hüvelykmértékek, lóvakarók, ugyszintén: ablak-, ajtó- és kapu-vasalások, kitűnő köszörűkövek, csuszók, lapos csákányok, korona-kalapácsok, tömlők, rézcsapok és gőz- s vízvezetékekbe srófoló eszközök, por- és tüzesizoló, üveg- és csiszoló-vászon, valamint a legkülönbélebb e szakmába vágó tárgyakat a legmérsékeltebb árakon.

Megrendelések a vidékből utánvét útján teljesíttetnek.

Arjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek, postára utján.

Nagyban és kicsinyben.

Deutsch Antal és fia

Székesfehérvárott,
nádorutca a tejpiac szegletén,
ajánlják újonnan berendezett

fegyverraktárukat.

Miután megszűntek azon nehézségek, melyekkel a fegyver birtoka eddig összekötte volt, különös feladatul tűzünk ki, olcsó árak mellett tökéletesen biztos és jó minőségű fegyvereket szállíthatni, s így ezen cikk megszerzését mindenkinek lehetővé tenni; dús választékban ajánljuk ennél fogva:

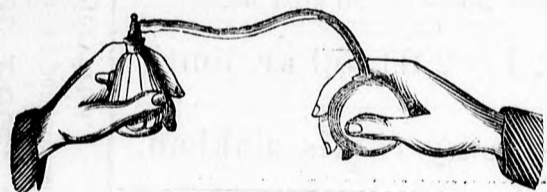
- Egyesövű fegyvereket 7 frt. 8 frt.
- Kétesövű vadászfegyvereket 12 frt. 15 frt. 18 frt. 20 frt.
- Kétesövű Lefaucheux vadászfegyvereket 35 frt. 40 frt. 45 frt.
- Lefaucheux revolvereket 9 frt. 10 frt. 12 frt. 15 frt.
- Lefaucheux pisztolyokat 7 frt. 9 frt.
- Egyesövű zsebpisztolyokat 90 kr. 1 frt. 1.50.
- Kétesövű zsebpisztolyokat 1.80. 2 frt. 3 frt.

nekülönben: *Lefaucheux töltényeket, mindennemű gyutacsokat, gyutacsgepeket, pushapor-szarakat, söré-t-zacsókat, vadásztűskéket* és minden e szakmába vágó készleteket.

Minden fegyver lökésségeért kezeskedünk.

Vidéki megrendelések pontosan az előírt szerint történnek.

Refraichisseur

az életítő! egy közhasznú eszköz, melylyel szobákban a levegőt tisztítani s ez által kellemes illatot terjeszteni lehet.

Ezenkívül czélszerűen használhatják szem-betegek, s meleg napokban magán-hűsítőül is alkalmazható.

Ára 1 fr. 80 kr.

Kapható:

Dann Dávidnál

Székesfehérvárott.

Papp József és fia

Sz.-Fejérvárott Ráczváros,
ajánlja

érez- és fakoporsó s minden a temetkezéshez szükséges cikkeknek raktárát

legjütányosb áron.

Vidékröli megrendelések pontosan teljesítetnek.

Schlesinger Lipót és társa Sz.-Fejérvárott,

nádor-utca, várkapu mellett, saját ház.

Alulírottak figyelmeztetjük a t. cz. közönséget, hogy

rőfös és divatraktárunkat

a nyári idényre alkalmas és

legujabb mintájú ruhakelmékkel,

u. m.: batist, jacona, percal, cretton, barege, lüster, mozambique, poupline,

valamint mindennemű

selyemszövetekkel gazdagon felszerelven,

az árakat oly mérsékelt haszonnal szabván, melyek által bárkinek is teljes megelégedésére szolgálhatunk.

Miután a n. é. közönség számosabb látogatását kérjük

Maradunk illő tisztelettel

Schlesinger L. és társa.

A színek valóságosága, valamint a legjobb minőségről kezeskedve leend.

Szalma kalapok

és

napernyők

leszállított áron.

Moll, brüsseli chemizettek, nyakkendők és görög ujjak, creplisse, tull-anglais, moll s mindennemű csipkék; hasonlóan dús választék selyem, bársony, szalag, rojt és ruhadíszekben.

Nagymennyiségű

rumburgi, hollandi pamutgyolcsok, asztalterítők, szalvéták és törülközők.

Cachemir-kendők.

Szép, jó és olcsó!

Legujabb női ruhakelmék

nagy választékban bámulandó olcsó árért.

Teljes ruhához a legszebb kelmék 3, 4, 5, 6 frtért, ugyszint a legfinomabb

fekete selyem-anyagok

kaphatók:

HAMBURGER ADOLF üzletében **PESTEN,**

uri-utca 1. sz. Párisi ház bemeneténél.

Minták kívánatra mindenfelé ingyen és bérmentve küldetnek s megrendelések utánvétel mellett azonnal eszközöltetnek.

Longshalok.

Uriplaidok.

Szerencse ajánlat.

„Szerencse- és áldás Cohnnál!”

különös figyelmet érdemel ezen

1 millió 360,000 talléron felül

államilag garantírozott nagy pénzkiosorolás.

Ezen előnyös pénzkiosorolásban, a melyre csak 42,100 sorsjegy játszik, kevés hónapok alatt 5 osztályban, a következő nyeremények bizonyosan kihuzatnak; u. m.: 1 nyeremény 100,000 tallér; egyenkint 60,000, 40,000, 20,000, 16,000, 10,000, 2-szer 8000, 3-szor 6000, 3-szor 6000, 4800, 2-szer 4000, 4-szer 3200, 5-ször 2400, 11-szer 2000, 2-szer 1600, 26-szor 1200, 104-szer 800, 4-szer 600, 3-szor 480, 154-szer 400, 204-szer 200, 2-szer 120, 299-szer 80, 11,608-szor 40, 40, 8060-szor à 20, 12, 8, 6, 4 és 2 tallér.

Az első osztályu nyeremény huzása f. év

Augusztus 9. és 10-ikére

vau hivatalosan határozva, és egy egész eredeti sorsjegy ára csak 10 frt. 50 kr. fele 5 frt. 25 kr. negyed 2 frt. 65 kr. nyolczadé 1 frt. 35 kr. o. é.

En ezen eredeti sorsjegyeket, (nem pedig tiltott igérvényeket, vagy magán sorsjegyeket) az ár bérmentes beküldése mellett legtovább vidékre is elküldöm.

A hivatalos huzás jegyzék, és a nyereménypénz elküldését, minden huzás után, minden érdekelt félnek pontosan s hallgatás mellett eszközölöm.

Tudva van, hogy az én üzletem a legidősb és a legszerencsésebb, miután én a legtöbb vásárlónak a legnagyobb nyereményeket 100,000, 60,000, 40,000, 20,000, több ízben 40,000, 20,000, igen gyakran 12,000, 10,000 tallér stb. stb. a hivatalos jegyzék szerint kifizetem.

Legközelebb folyó évi július 19-én ismét a legnagyobb nyereményt hivatalos huzás szerint 2772-ik szám tulajdonosának kifizetem.

Cohn Lázár Sámson

Hamburgban. bank- és váltó-üzleti főirodájá.

Bebizonyult tény,

hogy valának oly nők, kik egy oly szert bírtak, mely által még a legmagasb évükben is folyton szép, egészséges és sima arccsal bírtak — **XV. Lajos udvarán a híres Pompadour palotahölgy is bírt egy ily utasítást,** mely még megöregedésekor is fentartá szépségét — s ő igen ügyesen jó helyre tudta a nagyvilág elől elrejteni. Papirjai, melyek között ez is volt, egy főrangu nemes családi kezéhez kerülvén, és e szert használók még mai nap is csodálatnak szépségük miatt. Ezen családnál épen férjem dr. RIXnek, ki többször orvosi és magánügyekben megfordult, sikerült ezen utasítást megtekinteni, használni akarván a nagy világnak sietett ezután a **jótéteményü és felülmulatlan kitünő Pompadur-pastát** készíteni.

Egyedüli legjobb szer a szeplő, májfolt, sömör, az arcz kivörösödése és minden arczkiütés ellen, azonkívül kölesönöz az arcznak egy ifjusági frisséget. — Bizonyítványok ennek meglepő sikeréről nálam bármikor megtekinthető.

En **Rix Vilma** övök mindenkit máshelyt hirdelve levő **Pompadur-pasta** megvételétől, mivel azok hamisítva és nem általam árultatnak. — Az én **Pompadur-pastam** még soha sem hiányzva hatásában és ennek használata után alig hihetően meglepetik. Ez az egyedüli biztosított szer. — Ha használata eredménytelen, a pénz visszautadják.

Egy tégelynek ára 1 frt. 50 kr.

RIX VILMA, orvosözvegy,

Bécs, Grosse Mohrengasse Nr. 14. 1. Stiege.

Köszönetiratok nem nyilvánítatnak.

A Vörösmarty-téren álló,

ugynevezett „kálózi fogadó“ tözsomszédságában 56 sz. alatti, 890 □ öles, földszinti, jó karban lévő, végig cserépszindelylyel tetőzött, tehermentes

HÁZ,

mely jelenleg több szobát, 2 konyhát, nagy ló s tehén istállót, felszert, kutat, jégvermet, méhest stb. tartalmaz; és melynek nagy udvarából egy nagy kert a kanálisig kiszolgál — szabad kézből, kedvező feltételek mellett eladó; kívánt esetben bérbe is vehető.

Majorságnak, külgazdásztnak, vagy bármily vállalatra (két utzára szolgálván) igen alkalmas.

Nemkülönben:

A belvárosban, uri-utca közléptáján, jókarban létező 18. sz. alatti földszintes

HÁZ,

melynek kertje szinte a kanálisig kiterjed, — szabad kézből eladó.

Mindkettőre megbízásból:

Dr. SCHALLER.

Mai számunkhoz fél ív melléklet.